

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1406/05
01.03.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Slijepčevića, predsednika veća, Slobodana Spasića, Ljiljane Ivković-Jovanović, Snežane Andrejević i Slađane Nakić-Momirović, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, koga zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tužene BB, koju zastupa punomoćnik VV, advokat, radi priznanja prava vlasništva, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu posl. broj Gž. 1083/03 od 3.11.2004. godine, u sednici veća održanoj dana 1.03.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

Revizija tužioca SE USVAJA, pa se presuda Okružnog suda u Novom Sadu posl. broj Gž. 1083/03 od 3. 11. 2004. godine PREINAČUJE tako što se žalba tužioca USVAJA i presuda Opštinskog suda u Novom Sadu posl. broj P. 7154/01 od 24.10.2002. godine, ispravljena rešenjem istog suda poslovn. broj P. 7154/01 od 14.02.2003. godine PREINAČUJE tako što se tužbeni zahtev tužioca u celosti USVAJA, pa se utvrđuje da je tužilac AA stekao pravo vlasništva na 1/2 dela stana.

Utvrđuje se da ostavinsku masu iza pokojne GG čini 1/2 dela predmetnog stana, koju nasleđuju tužilac i tužena na ravne delove.

Obavezuje se tužena da tužiocu izda pogodnu tabularnu ispravu na osnovu koje će se izvršiti uknjižba prava vlasništva na predmetnom stanu, a ako to ne učini onda je dužna trpeti da se na temelju ove presude tužilac upiše kao vlasnik ukupno 3/4 delova nekretnine i to 2/4 na osnovu bračne sutekovine, a 1/4 na temelju nasleđa, sve u roku od 15 dana pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Obavezuje se tužena da tužiocu, na ime troškova celog postupka, plati iznos od 12.500,00 dinara u roku od 15 dana pod pretnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Novom Sadu posl. broj Gž. 1083/03 od 3.11.2004. godine žalba tužioca je odbijena, pa je potvrđena presuda Opštinskog suda u Novom Sadu posl. broj P. 7154/01 od 24.10.2002. godine, ispravljena rešenjem istog suda posl. broj P. 7154/01 od 14.02.2003. godine kojom je odbijen tužbeni zahtev kojim je tužilac tražio da sud utvrdi da je tužilac stekao pravo vlasništva na 1/2 dela dvosobnog stana, te da sud utvrdi da ostavinsku masu iza pokojne GG čini 1/2 dela predmetnog stana, a ne ceo stan, koju nasleđuju tužilac i tužena na ravne delove, te da obaveže tuženu da tužiocu izda pogodnu tabularnu ispravu na osnovu koje će se izvršiti uknjižba prava vlasništva na predmetnom stanu, a ako to ne učini da je dužna trpeti da se na temelju ove presude tužilac upiše kao vlasnik ukupno 3/4 delova nekretnine i to 1/2 dela na osnovu bračne sutekovine, a 1/4 dela na osnovu nasleđa. Istom presudom obavezan je tužilac da tuženoj na ime troškova parničnog postupka plati iznos od 14.000,00 dinara.

Blagovremenom i dozvoljenom revizijom tužilac pobija drugostepenu presudu zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu drugostepenu presudu u smislu člana 386. Zakona o parničnom postupku, u vezi sa članom 491. stav 4. sada važećeg Zakona o parničnom postupku, revizijski sud je našao da je revizija osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju supruga tužioca, sada pokojna GG bila je ugovorni nosilac stanarskog prava na stanu. Za vreme trajanja braka ista je 1991. godine zaključila ugovor o otkupu stana i po tom osnovu postala njegov vlasnik. Predmetni stan pok. GG je dodeljen za tročlanu porodicu koju su u to vreme činili pok. GG, njen suprug DD i njihova ćerka ĐĐ, koja je nestala 1974. godine. Nakon smrti GG rešenjem o nasleđivanju od 8.4.1994. godine sud je utvrdio da su na imovini ostavilje, koju čini predmetni stan, naslednici njen suprug i ćerka ĐĐ, pa je zaostavštinu raspodelio na naslednike u po 1/2 delova. U postupku za proglašenje nestalog lica za umrlag, koji je tužilac potom pokrenuo, sud je doneo rešenje 29.5.1996. godine kojim je ĐĐ proglašena za umrlu na dan ___1974. godine. Rešenjem o nasleđivanju od 20.9.1996. godine tužilac je oglašen za naslednika iza svoje pokojne ćerke, pa je tako postao u celosti vlasnik predmetnog stana. Po tužbi tužene dana 14.11. 1996. godine doneta je pravnosnažna presuda kojom je utvrđeno da je tužilja BB, kao sestra pokojne GG, zakonska naslednica iste, te da nasleđuje iza pokojne GG 1/2 dela predmetnog stana, što je tuženi DD dužan trpeti da se na osnovu ove presude ona uknjiži kao vlasnik 1/2 dela navedenog stana. Utvrđeno je i da rešenja ostavinskog suda od 8.4.1994. godine i 20. 9. 1996. godine ne proizvode pravno dejstvo na 1/2 dela predmetnog stana.

Donošenjem Zakona o vanparničnom postupku ("Službeni glasnik SRS", broj 55/82), na temelju člana 226. stav 2.

prestale su da važe odredbe člana 149. do 225. Zakona o nasleđivanju ("Službeni glasnik SRS", broj 52/74, 1/80 i 25/82). Taj deo regulisao je procesno pravna pitanja iz oblasti nasleđivanja koja Zakon o vanparničnom postupku uređuje odredbama iz člana 87. do 131.

Nije sporno da je u postupku za raspravljanje zaostavštine pokojne GG sud utvrdio, pored ostalog, i koja imovina sačinjava njenu zaostavštinu, saglasno članu 87. Zakona o vanparničnom postupku. Na temelju odredbe člana 122. ZVP-a sud je doneo rešenje o nasleđivanju iza pokojne GG na imovini, odnosno stanu koji je dobijen za oba bračna druga, a otkupljen od strane GG za vreme trajanja braka. Po materijalno pravnoj odredbi iz člana 10. navedenog Zakona o nasleđivanju tužilac je kao bračni drug nasledio tu imovinu.

Ovakvo pravnosnažno rešenje o nasleđivanju ne sprečava tužioca koji je učestvovao u postupku raspravljanja zaostavštine, da u parnici ostvaruje zahtev za utvrđenje udela u imovini stečenoj u toku braka s ostaviljom (član 321. stav 1. i član 322. stav 2. Zakona o braku i porodičnim odnosima objavljen u "Službeni glasnik SRS" , broj 22/80, 24/84, 11/88 i 22/93) i pored činjenice da tužiocu ostavinski sud nije priznao pravo da o tom zahtevu pokrene parnicu. Tužilac može i posle pravnosnažnosti rešenja o nasleđivanju tužbom tražiti priznanje prava vlasništva na delu imovine stečene tokom trajanja bračne zajednice.

Pravnosnažno rešenje o nasleđivanju vezuje stranke koje su učestvovalе u postupku raspravljanja zaostavštine samo u pogledu prava i obaveza koje proizilaze iz prava nasleđivanja. Svako lice, pa i ono koje je učestvovalo u postupku raspravljanja zaostavštine, ako ima neki osnov za sticanje prava vlasništva na stvarima zaostavštine, nezavisno od prava nasleđivanja (u konkretnom slučaju bračna sutekovina) može ostvariti svoje pravo po tom osnovu i posle pravnosnažno završenog ostavinskog postupka. Ovo otuda što zahtev za izdvajanje iz zaostavštine dela imovine stečene tokom trajanja bračne zajednice se zasniva na pravu vlasništva koje je na originalan način stečeno zajedničkim radom bračnih drugova u toj zajednici, a ne na odredbama Zakona o nasleđivanju. Stoga se zahtev može isticati i posle pravnosnažnosti rešenja o nasleđivanju, čak i kada je to rešenje bilo doneto u ostavinskom postupku u kome je učestvovao i tužilac.

Iz navedenih razloga, revizija tužioca je kao osnovana usvojena i nižestepene presude na temelju člana 395. stav 1. ZPP-a, u vezi sa članom 491. stav 4. sada važećeg ZPP-a, preinačene, pa je odlučeno kao u izreci.

Odluka o troškovima parničnog postupka doneta je u smislu člana 154. stav 1. i člana 166. stav 2. ZPP-a. Pri odlučivanju koji će se troškovi naknaditi tužiocu sud je uzeo u obzir samo one troškove koji su bili potrebni radi vođenja parnice. Tužiocu su odmereni troškovi saglasno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Vojvodini i to za sastav tužbe i jednog podneska od po 1000,00 dinara, za pristup punomoćnika na 5 održanih ročišta od po 1500,00 dinara i za sastav žalbe i revizije po 1500,00 dinara, što ukupno iznosi 12.500,00 dinara.

Predsednik veća-sudija,

Dragiša Slijepčević, s.r.

Za tačnost opravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

mz